

▶ BOLDOG ÉVFORDULÓT, IQ-NET!

A STRUKTURÁLIS ALAPOKKAL KAPCSOLATOS
TAPASZTALATCSERE 20. ÉVFORDULÓJÁT ÜNNEPELJÜK

▶ Az IQ-Net tagjai összegyűjtésükön a hálózat fennállásának 20. évfordulóját ünneplik

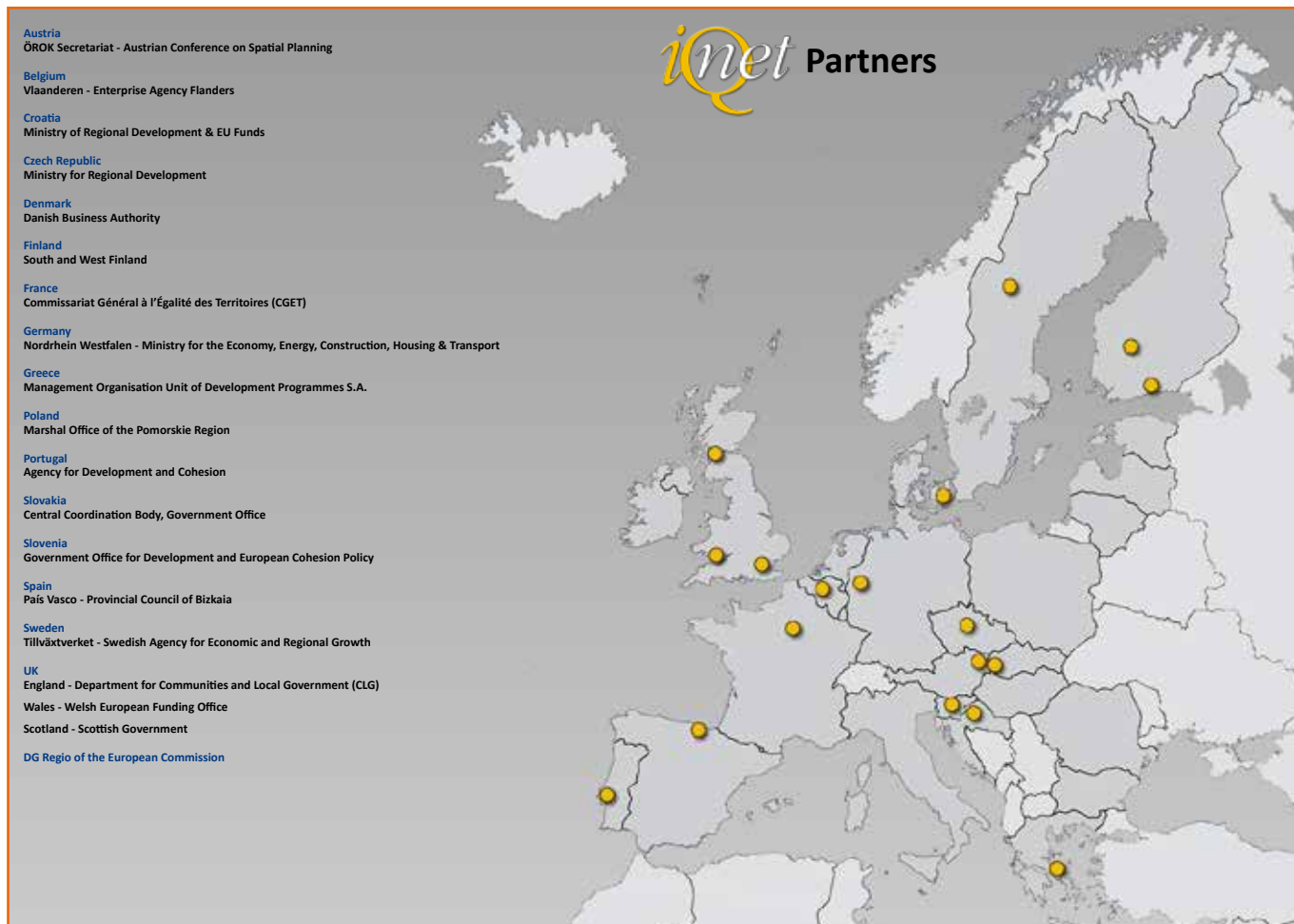
A Panorama magazin felkérte John Bachtler professzort, a skóciai Glasgow Strathclyde Egyetemen működő Európai Politikai Tanulmányok Kutatóközpontjának (EPRC) igazgatóját, valamint Stefan Kaht (az IQ-Net hálózat vezetőjét), hogy mutassák be az IQ-Net működését és az évforduló jelentőségét.

A strukturális alapok programigazgatásának minőségi javítását célul kitűző IQ-Net hálózat egyike a leghosszabb ideje működő kohéziós politikának szentelt, európai tudáscsere-hálózatoknak. Az 1996-ban alapított és az EPRC által irányított IQ-Net idén ünnepli fennállásának 20. évfordulóját. A hálózat az elmúlt két évtized során 40 konferenciát tartott a programigazgatás különböző vetületeiről.

Az IQ-Net széles körű ismertségnek örvend, össze tudnák mégis foglalni röviden a hálózat célját?

John Bachtler: A hálózat elnevezése: „A strukturális alapok programigazgatásának minőségi javítása“ jól összefoglalja az IQ-Net küldetését. A szervezet célja, hogy megkönnyítse a programigazgatók által tapasztalt közös kihívásokra vonatkozó tudáscserét és az egymástól való tanulást. A tanulás főként a programigazgatási folyamat feladataira összpontosít, vagyis a stratégiafejlesztésre, a programkészítésre, a projekttervezésre, -értékelésre és -kiválasztásra, a partnerek munkájának összehangolására, a nyomon követésre, az értékelésre, a pénzügyi irányításra, az ellenőrzésre és az auditálásra. Kiterjed továbbá néhány kulcsfontosságú tematikus prioritásra, egyebek mellett az innovációra, a vállalkozói készségekre, a foglalkoztatásra és a fenntarthatóságra, valamint az állami támogatási szabályoknak való megfeleléssel kapcsolatos, szabályozást érintő aggályokra.

Kik az IQ-Net partnerei?

Stefan Kah: A hálózat összehozza 16 tagállam – Ausztria, Belgium, Cseh Köztársaság, Dánia, Egyesült Királyság, Finnország, Franciaország, Görögország, Horvátország, Lengyelország, Németország, Portugália, Spanyolország, Svédország, Szlovákia és Szlovénia – 18 programigazgatási szervét, amelyek együttesen a kohéziós politika uniós forrásainak csaknem a harmadát kezelik. A hálózat legtöbb tagja irányító hatóság, de csatlakozott hozzá néhány nemzeti koordináló testület és közvetítő szerv is. A tagság fő követelménye az, hogy a tagok rendelkezzenek tapasztalattal a strukturális alapok végrehajtása terén és vállalják az őszinte tapasztalatcserét. Az Európai Bizottság (Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság és Foglalkoztatási, Szociális és Esélyegyenlőségi Főigazgatóság) is tevékeny partnerünk, míg az EPRC a kutatási és szervezeti háttérrel biztosítja.

Említette a tapasztalatcserét – mit jelent ez a gyakorlatban?

SK: A tudáscsere leginkább a félévente megrendezett IQ-Net-konferenciákon valósul meg, amelyek mindegyike egy, a partnerek által választott konkrét irányítási témát dolgoz fel. A rendezvény előtt az EPRC feltérképezi, hogyan működik az adott téma (például a projektek kiválasztása vagy nyomon követése) az egyes partnerországokban vagy régiókban. Az eredményeket tájékoztató dokumentumban összegzik, amely áttekintést nyújt az EU-szerte megfigyelhető gyakorlatokról, és bemutatja a programigazgatás érdekes vagy innovatív esettanulmányait és tanulságait. Így egy adott kérdés megvitatásakor a partnerek alapos betekintést nyernek a közös és eltérő vonásokba, és el tudják helyezni saját programirányítási tapasztalatukat a nemzetközi palettán. Ezenfelül a végrehajtásra vonatkozó konkrét kérdésekben ad-hoc segítségnyújtást is biztosítunk partnerszervezeteink számára.

Az IQ-Net idén lesz 20 éves – hogyan indult a hálózat?

JB: A hálózat létrehozásának ötlete a Strathclyde Európai Partnerség elnevezésű szervezettől származik, amely a Nyugat-Skóciai Európai Regionális Fejlesztési Alap programját irányította. A kezdeményezést lelkesen fogadták az EU-15 egyéb, az úgynevezett „2. célkitűzés” alá tartozó (régi ipari) régiói, és az 1995-ös bővítés során csatlakozott országok régiói is. A DG Regio (korábbi nevén DGXVI) jelentős mértékben hozzájárult a hálózat létrehozásához azáltal, hogy további támogatásokat vonzó pénzügyi finanszírozást nyújtott. A regionális politikával kapcsolatos kutatás és tudáscsere terén kiterjedt tapasztalatokkal rendelkező EPRC kézenfekvő választás volt a hálózat vezetésére.

A tapasztalatcserének számos formája létezik az EU-ban, mi teszi az IQ-Netet különlegessé?

SK: Az őszinte, kölcsönös tudásmegosztás elősegítéséhez biztosítani kell az egymástól való tanulás hatékonyságát. A tapasztalatcsere szilárd alapjának megteremtése érdekében rendkívül sok erőfeszítést teszünk az ismeretek létrehozásáért. Az EPRC többnyelvű kutatócsoportja részletes, az EU egészére kiterjedő kutatást végez a programirányítás kérdéseivel kapcsolatos gyakorlati tapasztalatok terén, továbbá értékeli és tudományos szempontból véleményez is. Az IQ-Net összejövetelei – például a gyakorlatorientált workshopok – ösztönzik a hatékony tapasztalatcserét. Az általunk közzétett dokumentumokban nagy mennyiségű gyakorlati tudást rögzítettünk, és az idők során a programirányítás szinte valamennyi területéről információk egész tárházát gyűjtöttük össze.

Milyen bizonyítékok támasztják alá az IQ-Net által biztosított tudáscsere hatékonyságát?

JB: Az IQ-Net működését háromévente kiértékeljük. Ennek legnyilvánvalóbb haszna az, hogy a programigazgatók össze tudják vetni teljesítményüket a többiekével. A szervezet keretén belül folyó tanulás eredményességére is van bizonyíték: az IQ-Net jelentései és az általa megszervezett eszmecsere alapján új elképzelések és megoldások születtek többek között a projektek kiválasztására és nyomon követésére szolgáló rendszerek terén. Partnereink a hálózatban megosztott

legjobb gyakorlatokra építve módosították programjaikat. Ezenkívül az IQ-Net kapcsolatot teremt a programok között és (ami nagyon lényeges) megkönnyíti a programirányítás során felmerülő kihívásokról a Bizottság szolgálataival folyó kötetlen párbeszédet.

Mit tartogat a jövő az IQ-Net számára?

JB: Az IQ-Net az elmúlt két évtized során folyamatosan alkalmazkodott partnerei igényeihez, és ez a jövőben sem lesz másképp. Egyre több igény merül fel az adminisztratív kapacitásépítés terén, a hálózat pedig egyre nagyobb szerepet fog vállalni a képzésekben. Figyelemmel fogjuk kísérni azt is, hogyan valósulnak meg az újítások – új tematikus prioritások, eredményközpontúság és teljesítmény-keretrendszer, pénzügyi eszközök, integrált befektetés – a programidőszak során, és már foglalkozunk a 2020 utáni időszakkal is. Számos nyitott kérdést látunk a jövőbeli tapasztalatcserével kapcsolatban, és örömmel állunk a hatékony tanulás elősegítésének feladata elé.

►TOVÁBBI INFORMÁCIÓK
<http://www.eprc.strath.ac.uk/iqnet>